A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2024. október 4.*

„Előzetes döntéshozatal – Menekültpolitika – Nemzetközi védelem – 2013/32/EU irányelv – A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások – 36. és 37. cikk – A »biztonságos származási ország« fogalma – Kijelölés – I. melléklet – Kritériumok – 46. cikk – A hatékony jogorvoslathoz való jog – Valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánításának bíróság általi vizsgálata”

A C-406/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Krajský soud v Brně (brnói regionális bíróság, Cseh Köztársaság) a Bírósághoz 2022. június 20-án érkezett, 2022. június 20-i határozatával terjesztett elő a

CV

és

a **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen elnökhelyettes, A. Arabadjiev, A. Prechal, E. Regan (előadó), T. von Danwitz, Csehi Z. és O. Spineanu-Matei tanácselnökök, J.-C. Bonichot, I. Jarukaitis, A. Kumin, M. L. Arastey Sahún és M. Gavalec bírák,

főtanácsnok: N. Emiliou,

hivatalvezető: C. Di Bella tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2023. június 6-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a cseh kormány képviseletében A. Edelmannová, M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében J. Möller és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: cseh.

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman, A. Hanje és P. P. Huurnink, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Azéma és M. Salyková, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2024. május 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 36. és 37. cikkének, 46. cikke (3) bekezdésének, I. mellékletének, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a CV és a Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor aylové a migrační politiky (a Cseh Köztársaság belügyminisztériuma, menekültügyi és migrációs politikai osztály, a továbbiakban: belügyminisztérium) között a CV nemzetközi védelem iránti kérelmének elutasítása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

A menekültek helyzetére vonatkozó Genfi Egyezmény

3 A menekültek helyzetére vonatkozó, New Yorkban, 1967. január 31-én létrejött és 1967. október 4-én hatályba lépett jegyzőkönyvvel kiegészített, a menekültek helyzetére vonatkozó, Genfben, 1951. július 28 án aláírt és 1954. április 22-én hatályba lépett egyezmény *(Recueil des traités des Nations unies* [1954], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.; a továbbiakban: Genfi Egyezmény) 1. cikke A. pontja (2) bekezdésének értelmében „[a]z Egyezmény alkalmazásában a »menekült« fogalma alkalmazandó minden olyan személyre, aki […] faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni; […]”

Az EJEE

4 Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt egyezménynek (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv.; a továbbiakban: EJEE) „Az Egyezmény hatályának felfüggesztése szükséghelyzet esetén” című 15. cikke kimondja:

„1. Háború vagy a nemzet létét fenyegető más rendkívüli állapot esetén bármely Magas Szerződő Fél a jelen Egyezményben meghatározott kötelezettségeitől eltérő intézkedéseket tehet a helyzet

szükségessége által feltétlenül megkívánt mértékben, feltéve hogy az ilyen intézkedések nem ellentétesek egyéb nemzetközi jogi kötelezettségeivel.

2. E rendelkezés alapján nem lehet eltérni a 2. Cikk rendelkezéseitől, kivéve a jogszerű háborús cselekmények következtében okozott haláleseteket, vagy a 3. Cikk, 4. Cikk (1. bekezdés), valamint a 7. Cikk rendelkezéseitől.

3. Az eltérés jogával élő Magas Szerződő Fél az Európa Tanács főtitkárának teljes körű tájékoztatást ad az általa tett intézkedésekről és azok okairól. Ugyancsak tájékoztatja az Európa Tanács főtitkárát, amikor az ilyen intézkedések hatályukat vesztették és az Egyezmény rendelkezéseit ismét teljes mértékben végrehajtják.”

Az uniós jog

A 2005/85/EK irányelv

5 A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelvet (HL 2005. L 326., 13. o.; helyesbítés: HL 2006. L 236., 35. o.) a 2013/32 irányelv hatályon kívül helyezte. A 2005/85 irányelvnek a „Harmadik országok biztonságos származási országgá nyilvánítása nemzeti szinten” című 30. cikkének (1) bekezdése kimondta:

„A 29. cikk sérelme nélkül a tagállamok fenntarthatnak vagy bevezethetnek olyan jogszabályokat, amelyek a II. melléklettel összhangban lehetővé teszik, hogy a menedékjog iránti kérelmek elbírálása céljából a közös minimumlistán nem szereplő harmadik országokat nemzeti szinten biztonságos származási országgá nyilvánítsanak. Ez magában foglalhatja egy ország egy részének biztonságossá nyilvánítását is, amennyiben a II. melléklet feltételei ezen országrész tekintetében teljesülnek.”

6 Ezen irányelvnek „A biztonságos harmadik ország elve” című 31. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„A 29. vagy a 30. cikk rendelkezéseivel összhangban biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik ország csak akkor tekinthető egy egyéni menedékjog iránti kérelem elbírálását követően e kérelmező tekintetében biztonságos származási országnak, ha:

a) a kérelmező annak az országnak az állampolgára, vagy

b) a kérelmező korábban abban az országban szokásos tartózkodási hellyel bíró hontalan személy;

és nem adott elő semmilyen komoly indokot arra vonatkozóan, hogy az ő egyedi körülményei szempontjából és a menekültként való elismerése tekintetében az ország nem minősül biztonságos származási országnak [a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i] 2004/83/EK [tanácsi] irányelvvel [(HL 2004. L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.)] összhangban.”

7 Az említett irányelvnek „A biztonságos származási országok kijelölése a 29. cikk, és a 30. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában” című II. melléklete meghatározta azokat a kritériumokat, amelyek lehetővé teszik valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítását.

A 2011/95/EU irányelv

8 A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.) „Az üldöztetés” című 9. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) Egy cselekmény a genfi egyezmény 1. cikkének A. pontja szerint akkor minősül üldözésnek, ha:

a) jellegénél, illetve ismétlődésénél fogva elegendően súlyos ahhoz, hogy az alapvető emberi jogokat súlyosan megsértse, különös tekintettel az állam azon kötelezettségeire, amelyektől az [EJEE] 15. cikkének (2) bekezdése értelmében nem lehet eltérni; vagy

b) különböző olyan intézkedések együtteséből áll össze, amelyek elég súlyosan sértik az emberi jogokat ahhoz, hogy az érintett személy helyzetére az a) pontban említetthez hasonló módon hassanak.

(2) Az (1) bekezdés szerinti üldözés többek között a következő cselekmények formájában jelenhet meg:

a) fizikai vagy pszichikai erőszak alkalmazása, ideértve a nemi erőszakot is;

b) olyan törvényi, rendeleti, közigazgatási, rendőrségi és/vagy igazságszolgáltatási intézkedések, amelyek önmagukban hátrányosan megkülönböztető jellegűek, vagy amelyeket hátrányosan megkülönböztető módon alkalmaznak;

c) aránytalanságok vagy hátrányos megkülönböztetés a büntetőeljárás során, aránytalan vagy hátrányosan megkülönböztető jellegű büntetés;

d) a bírósági jogvédelem megtagadása, amennyiben mindez aránytalan vagy hátrányosan megkülönböztető jellegű büntetéssel jár;

e) konfliktushelyzetben történő katonai szolgálatmegtagadás miatti büntetőeljárás vagy büntetés, amennyiben a katonai szolgálat teljesítése bűncselekmény vagy a 12. cikk (2) bekezdése szerinti kizáró okok hatálya alá tartozó valamely cselekmény elkövetésével járna;

f) olyan cselekmények, amelyeket nemi hovatartozás miatt vagy gyermekekkel szemben követtek el.

(3) A 2. cikk d) pontjával összhangban, a 10. cikkben említett okok, valamint az e cikk (1) bekezdésében üldözésnek minősített cselekmények, illetve az ilyen cselekményekkel szembeni védelem hiánya között összefüggésnek kell lennie.”

A 2013/32 irányelv

9 A 2013/32 irányelv (18) és (20) preambulumbekezdése kimondja:

„(18) A tagállamoknak és a nemzetközi védelmet kérelmezőknek egyaránt az áll érdekében, hogy a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelmek ügyében a lehető legrövidebb időn belül határozat szülessen.

[…]

(20) Bizonyos pontosan meghatározott körülmények esetén, amikor valamely kérelem feltehetőleg megalapozatlan, vagy súlyos aggályokat vet fel a nemzetbiztonság vagy a közrend szempontjából, a tagállamok számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy felgyorsíthassák a vizsgálati eljárást, többek között úgy, hogy az eljárás egyes lépéseire rövidebb, de észszerű határidőt határoznak meg, ügyelve azonban arra, hogy a vizsgálat megfelelő és teljes körű legyen, és a kérelmező tekintetében ténylegesen érvényesüljenek az ezen irányelvben meghatározott alapelvek és biztosítékok.”

10 Ezen irányelv „Vizsgálati eljárás” című 31. cikkének (8) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok elrendelhetik, hogy a II. fejezet alapelveivel és garanciáival összhangban a vizsgálati eljárásokat a 43. cikkel összhangban gyorsítva és/vagy a határon és/vagy a tranzitzónában folytassák le, ha:

[…]

b) a kérelmező ezen irányelv értelmében biztonságos származási országból származik;

[…]”

11 Az említett irányelvnek „A megalapozatlan kérelmek” című 32. cikke kimondja:

„(1) A 27. cikk sérelme nélkül a tagállamok csak akkor tekinthetnek egy nemzetközi védelem iránti kérelmet megalapozatlannak, ha az eljáró hatóság azt állapította meg, hogy a kérelmező a [2011/95] irányelv értelmében nem minősül a nemzetközi védelemre jogosultnak.

(2) A fentieken kívül a tagállamok – amennyiben nemzeti joguk így rendelkezik – nyilvánvalóan megalapozatlannak tekinthetik a kérelmet azon megalapozatlan kérelmek esetében, amelyek esetében megvalósul a 31. cikk (8) bekezdésében felsorolt körülmények egyike.”

12 A 2013/32 irányelvnek „A biztonságos származási ország elve” című 36. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az ezen irányelvvel összhangban biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik ország – a kérelem egyéni vizsgálatát követően – csak akkor tekinthető e kérelmező tekintetében biztonságos származási országnak, ha:

a) a kérelmező annak az országnak az állampolgára; vagy

b) a kérelmező korábban abban az országban szokásos tartózkodási hellyel bíró hontalan személy,

és nem adott elő semmilyen komoly indokot arra vonatkozóan, hogy az ő egyedi körülményei szempontjából és nemzetközi védelemre jogosult személyként való elismerése tekintetében az ország nem minősül biztonságos származási országnak a [2011/95] irányelvvel összhangban.

(2) A tagállamok nemzeti jogszabályaikban további rendelkezéseket és szabályokat állapítanak meg a biztonságos származási ország elvének alkalmazására.”

13 Ezen irányelvnek a „Harmadik országok biztonságos származási országgá nyilvánítása nemzeti szinten” című 37. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok fenntarthatnak vagy bevezethetnek olyan jogszabályokat, amelyek a I. melléklettel összhangban lehetővé teszik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálata céljából nemzeti szinten biztonságos származási országokat határozzanak meg.

(2) A tagállamok rendszeresen felülvizsgálják az e cikkel összhangban biztonságos származási országnak nyilvánított harmadik országokban fennálló helyzetet.

(3) Széleskörű információs forrásokat kell alapul venni – különös tekintettel a más tagállamoktól, az [Európai Menekültügyi Támogatási Hivataltól (EMTH)], az [Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatalától (UNHCR)], az Európa Tanácstól és más megfelelő nemzetközi szervezetektől származó információkra – annak felmérése során, hogy egy ország e cikkel összhangban biztonságos származási országnak minősül-e.

(4) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot azokról az országokról, amelyeket e cikk rendelkezéseinek megfelelően biztonságos származási országnak nyilvánítottak.”

14 Az említett irányelvnek „A határon folytatott eljárások” című 43. cikkének (1) bekezdése következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok a II. fejezet alapelveivel és garanciáival összhangban eljárásokat állapíthatnak meg annak érdekében, hogy a tagállam határán vagy tranzitzónáiban döntést hozhassanak:

[…]

b) a 31. cikk (8) bekezdése szerinti eljárásban vizsgált kérelem érdemét illetően.”

15 A 2013/32 irányelvnek „A hatékony jogorvoslathoz való jog” című 46. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok biztosítják a kérelmezők részére a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot az alábbiakkal szemben:

a) a nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott határozat tárgyában, beleértve, ha a határozat:
   i. a menekült jogállás és/vagy kiegészítő védelmi jogállás tekintetében megalapozatlannak ítéli a kérelmet;

[…]
   iii. meghozatalára a 43. cikk (1) bekezdésében meghatározott módon a tagállam határán vagy tranzitzónáiban kerül sor;

[…]

(3) Az (1) bekezdésnek való megfelelés érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a hatékony jogorvoslat mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* megvizsgálását tartalmazza – ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek [a 2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát is –, legalább az elsőfokú bíróság előtti fellebbezési eljárásokban.

[…]

(5) A (6) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok lehetővé teszik a kérelmező számára, hogy a területén maradjon mindaddig, amíg le nem jár a kérelmező hatékony jogorvoslathoz való jogának gyakorlására adott határidő, és amennyiben a kérelmező a határidőn belül élt ezen jogával, a jogorvoslati kérelem elbírálásáig.

(6) Egy olyan határozat esetében, amely:

a) egy kérelmet a 32. cikk (2) bekezdésével összhangban nyilvánvalóan megalapozatlannak vagy a 31. cikk (8) bekezdésével összhangban elvégzett vizsgálatot követően megalapozatlannak minősít, kivéve azon eseteket, mikor e határozatok a 31. cikk (8) bekezdésének h) pontjában említett körülményeken alapulnak;

[…]

a bíróság – az érintett kérelmező kérésére vagy hivatalból – döntést hozhat arról, hogy a kérelmező a tagállam területén maradhat-e, ha a határozat célja a kérelmezőnek a tagállam területén maradáshoz való jogának megszüntetése és amennyiben ilyen esetekben a nemzeti jogszabályok nem írják elő, hogy a kérelmezőnek jogában áll a tagállamban maradni a jogorvoslati kérelem elbírálásáig.

[…]”

16 Ezen irányelv „Hatályon kívül helyezés” című 53. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A [2005/85] irányelv 2015. július 21-ével hatályát veszti az ezen irányelv hatálya alá tartozó tagállamok tekintetében, […]

A hatályon kívül helyezett irányelvre való hivatkozásokat erre az irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni, a III. mellékletben foglalt megfelelési táblázatnak megfelelően.”

17 Az említett irányelvnek „A biztonságos származási ország kijelölése a 37. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában” című I. melléklete értelmében:

„Egy ország biztonságos származási országnak minősül, ha a jogi helyzet, a demokratikus rendszerben való jogalkalmazás és az általános politikai körülmények alapján kimutatható, hogy általában és következetesen nem tapasztalható a [2011/95] irányelv 9. cikkében meghatározott üldöztetés; nem alkalmaznak kínzást, sem embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, és nem fenyeget megkülönböztetés nélküli erőszak sem nemzetközi, sem belső fegyveres konfliktushelyzetekben.

Ezen értékelés elvégzése során számításba kell venni többek között azt, hogy milyen mértékben nyújtanak védelmet üldöztetés, vagy rossz bánásmód ellen, a következők révén:

a) az ország vonatkozó törvényei és rendeletei, és alkalmazásuk módja;

b) az [EJEE-ben] és/vagy [az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1966. december 16-án elfogadott és 1976. március 23-án hatályba lépett] Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában és/vagy az Egyesült Nemzetek kínzás elleni egyezményében meghatározott jogok és szabadságok tiszteletben tartása, különösen az olyan jogoké, amelyektől az [EJEE] 15. cikkének (2) bekezdése alapján nem lehet eltérni;

c) a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartása a genfi egyezménnyel összhangban;

d) az említett jogok és szabadságok megsértése elleni hatékony jogorvoslati rendszer biztosítása.”

Az (EU) 2024/1348 rendelet

18 Az Unión belüli nemzetközi védelem iránti közös eljárás létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1348 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (HL L, 2024/1348) „A biztonságos származási ország elve” című 61. cikkének (2) bekezdése a következők szerint rendelkezik:

„Egy harmadik ország mind [európai] uniós, mind nemzeti szinten biztonságos származási országgá nyilvánítható a területének meghatározott részeire vagy személyek egyértelműen azonosítható kategóriáira vonatkozó kivételekkel együtt is.”

19 E rendelet „Hatályon kívül helyezés” című 78. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„A [2013/32] irányelv a 79. cikk (2) bekezdésében említett időponttal hatályát veszti, a 79. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül.”

20 Az említett rendelet „Hatálybalépés és alkalmazás” című 79. cikkének (2) és (3) bekezdése a következőket írja elő:

„(2) Ezt a rendeletet 2026. június 12-től kell alkalmazni.

(3) Ezt a rendeletet 2026. június 12-től kezdődően benyújtott kérelmek tekintetében kell alkalmazni a nemzetközi védelem megadására irányuló eljárásokra. Az említett időpont előtt benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelmek tekintetében a 2013/32/EU irányelv az irányadó. Ezt a rendeletet a nemzetközi védelem visszavonására irányuló azon eljárásokra kell alkalmazni, amelyek esetében a nemzetközi védelem visszavonására irányuló vizsgálat 2026. június 12-től kezdődően indult. Amennyiben a nemzetközi védelem visszavonására irányuló vizsgálat 2026. június 12. előtt indult, a nemzetközi védelem visszavonására irányuló eljárás tekintetében a 2013/32/EU irányelv az irányadó.”

A cseh jog

A menedékjogról szóló törvény

21 A zákon č. 325/1999 Sb., o azylu (a menedékjogról szóló 325/1999. sz. törvény; a továbbiakban: menedékjogról szóló törvény) 2. §-a (1) bekezdésének b) és k) pontja a következőképpen rendelkezik:

„E törvény alkalmazásában:

[…]

b) nemzetközi védelmet kérelmező az a külföldi, aki a Cseh Köztársaságban nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be, amelynek tárgyában még nem hoztak jogerős határozatot. A nemzetközi védelem kérelmezőjének jogállása a külföldit a 32. § szerinti kereset benyújtására nyitva álló határidő lejártáig, valamint a [zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (150/2002. sz. törvény, a közigazgatási eljárásról szóló törvénykönyv) alapügyre alkalmazandó változata (a továbbiakban: közigazgatási eljárásról szóló törvénykönyv)] szerinti minisztériumi határozattal szembeni kereset tárgyában folyamatban lévő bírósági eljárás alatt is megilleti, ha az említett keresetnek felfüggesztő hatálya van, vagy amíg a regionális bíróság nem hoz határozatot a felfüggesztő hatály megadásának megtagadásáról, ha a külföldi a végrehajtás felfüggesztését kérte. […]

[…]

k) biztonságos származási ország az az állam, amelynek a külföldi az állampolgára, illetve hontalan személy esetén a legutolsó állandó lakóhelye szerinti állam,
   1. amelyben általában és következetesen nem tapasztalható üldöztetés; nem alkalmaznak kínzást, sem kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, és nem fenyeget általános erőszak sem nemzetközi, sem belső fegyveres konfliktushelyzetekben,
   2. amelyet állampolgárai vagy hontalan személyek a 12. §-ban vagy a 14a. § a) pontjában említett okokból nem hagynak el,
   3. amely ratifikálta és tiszteletben tartja az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló nemzetközi megállapodásokat, beleértve a hatékony jogorvoslatra vonatkozó normákat, valamint
   4. amely lehetővé teszi az emberi jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos helyzetet figyelemmel kísérő jogalanyok tevékenységét,

[…]”

22 E törvény 3d. §-a kimondja:

„(1) A nemzetközi védelmet kérelmezőnek joga van az ország területén tartózkodni; […] Az ország területén való tartózkodás joga nem jogosít a [zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (a külföldiek Cseh Köztársaság területén való tartózkodásáról és egyes törvények módosításáról szóló 326/1999. sz. törvény)] szerinti tartózkodási engedélyre. A minisztérium jogosult a nemzetközi védelmet kérelmezőnek az ország területén való tartózkodását a terület egy részére vagy egy nemzetközi repülőtér tranzitzónájában lévő befogadó állomásra korlátozni, ha a kérelmező nem léphet be a területre.

(2) A nemzetközi védelmet kérelmezőnek a területen való tartózkodása nem szüntethető meg közigazgatási vagy bírósági határozat alapján, kivéve ha a kérelmező nemzetközi védelem iránti ismételt kérelmet benyújtó személy; […]”

23 Az említett törvény 16. §-a (2) és (3) bekezdésének szövege a következő:

„(2) A Cseh Köztársaság által biztonságos származási országnak tekintett államból származó kérelmező nemzetközi védelem iránti kérelmét mint nyilvánvalóan megalapozatlant szintén el kell utasítani, kivéve ha a kérelmező bizonyítja, hogy az ő esetében ez az állam nem tekinthető ilyen országnak.

(3) A nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvánvaló megalapozatlanság miatti elutasítását megalapozó indokok fennállása esetén nem kell megvizsgálni, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személy esetében fennállnak-e a 13. és 14. § szerinti menedékjog vagy a 14b. § szerinti kiegészítő védelem megadását megalapozó indokok. Amennyiben a (2) bekezdésben foglaltak szerint a nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvánvaló megalapozatlanság miatti elutasítását megalapozó indokok fennállnak, nem kell vizsgálni azt sem, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező nem hivatkozik-e olyan körülményekre, amelyek alapján a 12. §-ban foglalt okok miatt valószínűleg üldöztetésnek lenne kitéve, vagy a 14a § értelmében súlyos sérelem veszélye fenyegetné.”

24 A menedékjogról szóló törvény 32. §-ának (2) bekezdése értelmében:

„A […] kereset benyújtásának halasztó hatálya van, kivéve […] a 16. § (2) bekezdése szerinti határozattal szembeni keresetet […]”

25 E törvény 85b. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A nemzetközi védelem iránti kérelmet mint nyilvánvalóan megalapozatlant elutasító […] határozatot követően, amennyiben azt a bíróság nem helyezte hatályon kívül, vagy a regionális bíróság erre irányuló kérelem alapján nem hozott a felfüggesztő hatályt elismerő határozatot, a minisztérium hivatalból kiutasítást elrendelő határozatot bocsát ki a külföldivel szemben, amely legfeljebb egy hónapig érvényes, kivéve ha [a külföldiek Cseh Köztársaság területén való tartózkodásáról és egyes törvények módosításáról szóló 326/1999. sz. törvény] […] szerint kell eljárni.”

26 Az említett törvény 86. §-ának (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A minisztérium rendeletben állapítja meg a biztonságos származási országok jegyzékét, […] Évente legalább egyszer felülvizsgálja a rendeletben megállapított országjegyzéket.”

A menedékjogról szóló törvény és a külföldiek átmeneti védelméről szóló törvény végrehajtásáról szóló 328/2015. sz. rendelet

27 A vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o aylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (a menedékjogról szóló törvény és a külföldiek átmeneti védelméről szóló törvény végrehajtásáról szóló 328/2015. sz. rendelet) 2. §-ának 15. pontja a következőképpen rendelkezik:

„A Cseh Köztársaság biztonságos származási országnak tekinti […] Moldovát, a Dnyeszter-mellék kivételével […]”

A közigazgatási eljárásról szóló törvénykönyv

28 A közigazgatási eljárásról szóló törvénykönyv 75. §-ának (2) bekezdése kimondja:

„A bíróság a hivatkozott jogalapok keretein belül megvizsgálja a határozat megtámadott pontjait. […]”

29 E törvénykönyv 76. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A bíróság a megtámadott határozatot az eljárás hibái miatt tárgyalás nélkül, ítéletével hatályon kívül helyezi

a) ha a határozat érthetetlensége vagy az indokolás hiánya miatt a felülvizsgálat nem lehetséges,

b) mert a közigazgatási hatóság által a megtámadott határozat meghozatala során alapul vett tényeket az ügy iratai nem támasztják alá, vagy kiterjedt vagy alapvető kiegészítésre szorulnak,

c) a közigazgatási hatóság előtti eljárásra vonatkozó rendelkezések lényeges megsértése miatt, ha az érdemben jogellenes határozatot eredményezhet.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

30 2022. február 9-én a moldovai állampolgárságú CV nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be a Cseh Köztársaságban. E kérelemben előadta, hogy 2015-ben Moldovában szemtanúja volt egy balesetnek, amelyben egy gépjármű vezetője állítólag halálra gázolt egy gyalogost, majd elmenekült a helyszínről. Még e baleset éjszakáján bizonyos személyek mentek CV otthonához, őt az erdőbe vitték, és bántalmazták.

31 CV megszökött, barátainál bujkált, majd két nappal később hazatérve azt tapasztalta, hogy háza leégett. Ezután elmenekült Moldovából, és egy ismerőse által biztosított hamis román útlevéllel belépett a Cseh Köztársaság területére. CV 2016 és 2019 folyamán visszatért Moldovába, és igyekezett biztosítani, hogy erről az unokatestvérei kivételével senki ne szerezzen tudomást.

32 Kérelmének alátámasztása érdekében CV arra hivatkozott, hogy őt Moldovában fenyegetések érik olyan személyek részéről, akiket a rendőrségnek nem sikerült azonosítania. Előadta továbbá, hogy az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni inváziója miatt nem kíván visszatérni származási régiójába.

33 2022. március 8-i határozatával (a továbbiakban: elutasító határozat) a belügyminisztérium e kérelmet a menedékjogról szóló törvény 16. §-ának (2) bekezdése alapján mint nyilvánvalóan megalapozatlant elutasította, tekintettel azokra az információkra, amelyeket a moldovai politikai és biztonsági helyzetre, valamint az emberi jogok e harmadik országban való tiszteletben tartására vonatkozóan összegyűjtött. Ezen belül e minisztérium megállapította, hogy a menedékjogról szóló törvény és a külföldiek átmeneti védelméről szóló törvény végrehajtásáról szóló 328/2015. rendelet 2. §-a értelmében a Cseh Köztársaság a Moldovai Köztársaságot – a Dnyeszter-mellék kivételével – „biztonságos származási országnak” tekinti, és CV-nek nem sikerült bizonyítania, hogy ez az ő konkrét esetére nem vonatkoztatható.

34 CV e határozatot megtámadta a Krajský soud v Brně (brnói regionális bíróság, Cseh Köztársaság) előtt, amely a kérdést előterjesztő bíróság. E bíróság előtt arra hivatkozik, lényegében megismételve a nemzetközi védelem iránti kérelmének alátámasztása érdekében

megfogalmazottakat, hogy bár az említett minisztériumnak minden releváns információt figyelembe kellett volna vennie, és e kérelmet átfogó módon kellett volna értékelnie, ugyanezen minisztérium azt a tényt vette egyedüli meghatározó körülményként figyelembe, hogy CV a Moldovai Köztársaságból származik.

35 Az említett bíróság előtt a belügyminisztérium rögzíti, hogy nem hagyta figyelmen kívül az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni inváziójából eredő konfliktus nyomán kialakult helyzetet. Mindazonáltal az említett határozat elfogadásának időpontjában egyetlen jelentés sem utalt arra, hogy e konfliktus ki fog terjedni Ukrajnán túlra, vagy hogy e minisztériumnak bármilyen értelemben felül kellene vizsgálnia a Moldovai Köztársasággal kapcsolatban összegyűjtött információk tartalmát.

36 Egyébiránt ugyanezen bíróság jelzi, hogy az említett minisztérium elismerte, hogy Moldovában alapvető hiányosságok állnak fenn a jogszabályok betartása tekintetében, különösen az igazságszolgáltatás területén, így a 2011/95 irányelv 9. cikke szerinti üldöztetés esetei nem zárhatók ki. Különösen fennáll az aránytalan vagy hátrányosan megkülönböztető büntetőeljárás vagy büntetőítélet veszélye, amely nagymértékben érinti az ellenzéki politikusokat, ezek ügyvédjeit, az emberi jogi jogvédőket vagy a civil társadalom aktivistáit. A belügyminisztérium azonban úgy vélte, hogy CV nem tartozik e kategóriák egyikébe sem. Ráadásul CV nem jelezte, hogy problémái lennének a moldovai állami intézményekkel.

37 2022. május 9-én a kérdést előterjesztő bíróság helyt adott a CV által az elutasító határozattal szemben benyújtott kereset felfüggesztő hatályának elismerése iránt benyújtott kérelemnek, elfogadva CV azon érvét, hogy azt követően, hogy elhagyja a Cseh Köztársaság területét, pernyertessége csupán formális hatással járna számára, mivel Moldovában súlyos sérelem veszélyének lenne kitéve azon személyek részéről, akik korábban bántalmazták. E bíróság jelzi továbbá, hogy figyelembe vette, hogy a Moldovai Köztársaság 2022. április 28-án úgy határozott, hogy az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni inváziója miatt az EJEE-ből eredő kötelezettségektől való eltéréshez való jogának gyakorlását – amely jogra 2022. február 25-én az országot érintő energiaválság miatt hivatkozott – ezen egyezmény 15. cikke alapján meghosszabbítja.

38 Mivel CV nemzetközi védelem iránti kérelmének elutasítására többek között arra tekintettel került sor, hogy a Cseh Köztársaság a Moldovai Köztársaságot – a Dnyeszter-mellék kivételével – biztonságos származási országgá nyilvánította, az előterjesztő bíróság először is a „biztonságos származási ország” fogalmával, és különösen valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánításának kritériumaival kapcsolatban fogalmaz meg kérdést, tekintettel a 2013/32 irányelv 37. cikkére és I. mellékletére.

39 Egyrészt arra keresi a választ, hogy megállapítható-e, hogy valamely harmadik országot a továbbiakban már nem lehet biztonságos származási országgá nyilvánítani, ha az EJEE 15. cikkében foglalt eltéréshez való jogra hivatkozik.

40 Az előterjesztő bíróság másrészt arra keresi a választ, hogy ellentétes-e az uniós joggal az, ha a tagállam egy harmadik országot a területének bizonyos részeire vonatkozó kivétellel nyilvánít biztonságos származási országgá. E tekintetben jelzi, hogy a 2013/32 irányelvvel hatályon kívül helyezett 2005/85 irányelv 30. cikkében szereplő ilyen részbeni biztonságossá nyilvánítás lehetőségéről a 2013/32 irányelv 37. cikke már nem rendelkezik. Emellett e bíróság úgy véli, hogy a „biztonságos származási ország” fogalmának célja a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatára vonatkozó eljárás egyszerűsítése, amely egyszerűsítés csak azon harmadik

országoknál lehet indokolt, amelyek esetében valóban kevéssé valószínű, hogy állampolgáraik számára nemzetközi védelmet vagy kiegészítő védelmet kellene biztosítani. Márpedig ez csak azon harmadik országok esetében van így, ahol a 2013/322 irányelv I. mellékletében rögzített kritériumok az ország egész területén teljesülnek.

41 Másodszor, amennyiben úgy kellene tekinteni, hogy az EJEE 15. cikkében foglalt eltéréshez való jogot gyakorló harmadik ország nem nyilvánítható biztonságos származási országgá, vagy e biztonságossá nyilvánítás nem zárhatja ki az érintett harmadik ország területének egy részét, az előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy e tekintetben mi az általa végzendő felülvizsgálat terjedelme a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdése alapján, amely rendelkezést a cseh jogba nem ültették át, de amellyel kapcsolatban e bíróság úgy véli, hogy az közvetlen hatállyal bír.

42 E bíróság rámutat különösen, hogy a biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országok állampolgárai által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek – az előtte folyamatban lévő jogvita tárgyát képező kérelemhez hasonlóan – különös szabályozási rendszer keretében vizsgálhatók, amely ezen irányelv rendelkezései értelmében lehetővé teszi többek között e kérelmek gyorsított eljárásban történő elbírálását, és adott esetben azok nyilvánvalóan megalapozatlannak nyilvánítását. Az említett bíróság azt is hangsúlyozza, hogy e körülmények között az a tagállam, amelyben a nemzetközi védelmet kérelmező ilyen kérelmet nyújtott be, dönthet úgy, hogy nem engedélyezi e személy számára, hogy a területén maradjon az e kérelmet elutasító határozattal szembeni keresete elbírálásáig.

43 Következésképpen ugyanezen bíróság arra keresi a választ, hogy ha a bírósághoz az ilyen szabályozási rendszer keretében meghozott, nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szemben keresetet nyújtanak be, akkor e bíróság a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdésében foglaltak szerint mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* vizsgálata keretében köteles-e figyelembe venni a harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánításával kapcsolatban ezen irányelvben előírt szabályok figyelmen kívül hagyását akkor is, ha ezt az e keresetet benyújtó kérelmező nem vitatta.

44 E körülmények között a Krajský soud v Brně (brnói regionális bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a biztonságos származási országoknak a [2013/32] irányelv 37. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában történő kijelölésének azon kritériumát, amelyet ezen irányelv I. mellékletének b) pontja határoz meg – amely rendelkezés szerint adott ország az [EJEE-ben] meghatározott emberi jogok és szabadságok, különösen az olyan jogok tiszteletben tartásával biztosítja az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelmet, amelyektől az [EJEE] 15. cikkének (2) bekezdése alapján nem lehet eltérni –, hogy ha az adott ország [ezen egyezmény] hatályát [annak] 15. cikke értelmében szükséghelyzet esetén felfüggeszti, akkor már nem felel meg a biztonságos származási országgá nyilvánítás kritériumának?

2) Úgy kell-e értelmezni a [2013/32] irányelv 36. és 37. cikkét, hogy azok megakadályozzák, hogy valamely tagállam egy harmadik országot csak részben, olyan meghatározott területi korlátozásokkal nyilvánítson biztonságos származási országgá, amelyek esetében nem alkalmazható az a vélelem, hogy az országnak ez a része a kérelmező szempontjából

biztonságosnak minősül, és ha valamely tagállam egy országot ilyen területi korlátozásokkal nyilvánít biztonságossá, akkor az adott országot nem lehet az irányelv alkalmazásában teljes egészében biztonságos származási országgá nyilvánítani?

3) Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett [első] két kérdés valamelyikére adott igenlő válasz esetében úgy kell-e értelmezni a [2013/32] irányelv 46. cikkének [a Charta] 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését, hogy az ezen irányelv 32. cikkének (2) bekezdése szerint a kérelem nyilvánvaló megalapozatlansága tárgyában az [említett] irányelv 31. cikke (8) bekezdésének b) pontja szerinti eljárásban hozott határozat ellen benyújtott jogorvoslat tárgyában eljáró bíróságnak a kérelmező kifogásának hiányában is hivatalból *(ex officio)* figyelembe kell vennie azt a tényt, hogy valamely ország biztonságos [származási] országgá nyilvánítása az említett okokból ellentétes az uniós joggal?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

45 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv I. mellékletével összefüggésben értelmezett 37. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy megállapítható, hogy valamely harmadik ország a továbbiakban már nem felel meg a biztonságos származási országgá nyilvánítását lehetővé tévő kritériumoknak pusztán azért, mert az EJEE 15. cikke alkalmazásával az ezen egyezmény által előírt kötelezettségektől való eltéréshez való jogra hivatkozik.

46 Amint az az e bíróság által szolgáltatott információkból kitűnik, az alapeljárás felperese azt sérelmezi, hogy bár Moldovában az ellene irányuló fenyegetéseknek volt kitéve, és jelezte, hogy az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni inváziója miatt nem kíván visszatérni származási régiójába, a belügyminisztérium az elutasító határozatot kizárólag arra alapította, hogy a Moldovai Köztársaságból származik, és hogy a Cseh Köztársaság ezt a harmadik országot a Dnyeszter-mellék kivételével biztonságos származási országgá nyilvánította. Következésképpen az említett bíróság arra keresi a választ, hogy milyen hatással lehet az ilyen országgá nyilvánításra az a tény, hogy a Moldovai Köztársaság 2022. április 28-án, amikor az alapeljárás előtte folyamatban volt, úgy határozott, hogy az EJEE 15. cikke alapján az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni inváziója miatt meghosszabbítja az EJEE-ből eredő kötelezettségektől való eltéréshez való jogának gyakorlását.

47 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelvnek a biztonságos származási ország elvére, illetve a harmadik országoknak a tagállamok által biztonságos származási országgá nyilvánítására vonatkozó 36. és 37. cikke a származási országban fennálló megfelelő védelemmel kapcsolatos egyfajta olyan megdönthető vélelmen alapuló, a tagállamok által a nemzetközi védelem iránti kérelmekre alkalmazható különös vizsgálati rendszert hoznak létre, amely vélelmet a kérelmező megdönthet, ha a saját különös helyzetével kapcsolatos kényszerítő indokokra hivatkozik (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i A ítélet, C-404/17, EU:C:2018:588, 25. pont).

48 E különös vizsgálati rendszer sajátosságai alapján a tagállamok ezen irányelv 31. cikke (8) bekezdése b) pontjának megfelelően dönthetnek egyrészt úgy, hogy felgyorsítják a vizsgálati eljárást, másrészt pedig, hogy azt az említett irányelv 43. cikkének megfelelően a határon vagy a tranzitzónákban folytatják le.

49 Egyébiránt, amennyiben a biztonságos származási országból érkező kérelmező által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozatlannak minősül, mivel a 2013/32 irányelv 32. cikke (1) bekezdésének megfelelően az eljáró hatóság megállapította, hogy a kérelmező a 2011/95 irányelv értelmében nem minősül a nemzetközi védelemre jogosultnak, a tagállamok e 32. cikk (2) bekezdése értelmében az ilyen kérelmet akkor is nyilvánvalóan megalapozatlannak tekinthetik, ha a nemzeti joguk így rendelkezik.

50 Ezenkívül az egyik következmény azon érdekelt fél számára, akinek kérelmét a biztonságos származási ország elvének alkalmazása alapján elutasítják, hogy ellentétben az egyszerű elutasítás esetére előírtakkal, a kérelmező számára nem engedélyezhető – amint az a 2013/32 irányelv 46. cikke (5) és (6) bekezdésének rendelkezéseiből következik –, hogy az említett kérelmet elutasító határozattal szembeni jogorvoslati kérelmének elbírálásáig e kérelem benyújtásának helye szerinti tagállam területén maradjon (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i A ítélet, C-404/17, EU:C:2018:588, 27. pont).

51 Ezen előzetes észrevételeket követően meg kell állapítani, hogy ezen irányelv 37. cikke – amint azt a címe is jelzi – a harmadik országok tagállamok általi biztonságos származási országgá nyilvánítására vonatkozik. Így különösen e 37. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a tagállamok fenntarthatnak vagy bevezethetnek olyan jogszabályokat, amelyek az említett irányelv I. mellékletével összhangban lehetővé teszik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálata céljából nemzeti szinten biztonságos származási országokat határozzanak meg.

52 Ezen I. melléklet többek között rögzíti, hogy egy harmadik ország biztonságos származási országnak tekinthető, ha a jogi helyzet, a demokratikus rendszerben való jogalkalmazás és az általános politikai körülmények alapján kimutatható, hogy általában és következetesen nem tapasztalható a 2011/95/EU irányelv 9. cikkében meghatározott üldöztetés; nem alkalmaznak kínzást, sem embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, és nem fenyeget megkülönböztetés nélküli erőszak sem nemzetközi, sem belső fegyveres konfliktushelyzetekben.

53 E tekintetben az említett melléklet felsorolja azokat a tényezőket, amelyeket számításba lehet venni többek között annak értékelése során, hogy az érintett harmadik ország milyen mértékben nyújt védelmet üldöztetés és rossz bánásmód ellen. E tényezők között szerepel ugyanezen melléklet második albekezdésének b) pontjában az EJEE-ben meghatározott jogok és szabadságok tiszteletben tartása, különösen az olyan jogoké, amelyektől az említett egyezmény 15. cikkének (2) bekezdése alapján nem lehet eltérni.

54 Bár az EJEE e cikke úgy rendelkezik, hogy háború vagy a nemzet létét fenyegető más rendkívüli állapot esetén az ezen egyezményben meghatározott kötelezettségektől eltérő intézkedéseket lehet hozni, e lehetőség az azt övező bizonyos garanciák között gyakorolható.

55 Az EJEE 15. cikkének (1) bekezdése szerint ugyanis az említett lehetőséggel először is a helyzet szükségessége által feltétlenül megkívánt mértékben lehet élni, feltéve, hogy a meghozott intézkedések nem ellentétesek az egyéb nemzetközi jogi kötelezettségekkel. Ezt követően e 15. cikk (2) bekezdése előírja, hogy nem lehet eltérni az EJEE – élethez való jogról szóló – 2. cikkének rendelkezéseitől, kivéve a jogszerű háborús cselekmények következtében okozott haláleseteket, vagy ezen egyezmény 3. cikkétől és a 4. cikk 1. bekezdésétől, amelyek a kínzás, vagy embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmát, illetve a rabszolgaság tilalmát mondják ki, valamint az említett egyezmény 7. cikkének rendelkezéseitől, amely rögzíti

azt az elvet, amely szerint tilos büntetést kiszabni törvényi rendelkezés nélkül. Végül, amint arra egyébként a kérdést előterjesztő bíróság is hivatkozik, az említett 15. cikk alapján elfogadott intézkedések felett az Emberi Jogok Európai Bírósága továbbra is felülvizsgálati jogot gyakorol.

56 Egyébiránt, amint azt a főtanácsnok indítványának 62. pontjában lényegében megjegyezte, önmagában abból, hogy valamely harmadik ország felhívja az EJEE 15. cikke szerinti eltéréshez való jogot, nem lehet megállapítani, hogy e harmadik ország ténylegesen hozott-e olyan intézkedéseket, amelyek az ezen egyezményben előírt kötelezettségektől való eltérést eredményeznek, valamint adott esetben az elfogadott eltérő intézkedések jellegét és terjedelmét sem.

57 Ebből következik, hogy nem tekinthető úgy, hogy egy harmadik ország a továbbiakban már nem felel meg a jelen ítélet 52. pontjában említett azon kritériumoknak, amelyek lehetővé teszik a 2013/32 irányelv 37. cikke értelmében vett biztonságos származási országgá nyilvánítását, pusztán azért, mert az EJEE 15. cikke szerinti eltéréshez való jogra hivatkozott.

58 Mindemellett, amint arra a főtanácsnok indítványának 85. pontjában rámutatott, e jog felhívása következtében az érintett harmadik országot biztonságos származási országgá nyilvánító tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak értékelniük kell, hogy ezen eltéréshez való jog végrehajtásának feltételeire tekintettel helye van-e az e harmadik országból érkező kérelmezők által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatához a biztonságossá nyilvánítás fenntartásának.

59 A 2013/32 irányelv 37. cikkének (2) bekezdése ugyanis megköveteli, hogy a tagállamok rendszeresen vizsgálják felül a biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országokban fennálló helyzetet. Ezzel az uniós jogalkotó arra kívánta kötelezni a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe azt a tényt, hogy azok a körülmények, amelyek alapján a nemzetközi védelmet kérelmezők biztonságát egy adott származási országban vélelmezni lehet, jellegüknél fogva változhatnak.

60 Következésképpen a rendszeres felülvizsgálatra vonatkozó ezen követelmény kiterjed a jelentős események bekövetkeztére is, amennyiben azok fontosságuknál fogva hatással lehetnek egy biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik ország azon képességére, hogy továbbra is megfeleljen az említett irányelv I. mellékletében e célból meghatározott kritériumoknak, és így vélelmezni lehessen, hogy képes garantálni a kérelmezők biztonságát.

61 Márpedig az EJEE 15. cikkében foglalt eltéréshez való jogra való hivatkozás ilyen eseménynek minősül. Ugyanis, amint azt a főtanácsnok indítványának 67. pontjában lényegében megjegyezte, míg többek között az embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés ezen egyezmény 3. cikkében kimondott tilalmától eltérő, és ezért e 15. cikk 2. bekezdésébe ütköző intézkedésekkel jellegüknél fogva ellentétes valamely harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítása, nem lehet kizárni, hogy az ezen eltérés alkalmazásából az említett 15. cikk 2. bekezdése alapján kizárt alapjogoktól különböző, egyéb alapjogokat érintő eltérő intézkedések szintén összeegyeztethetetlenek lehetnek a harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítása céljából meghatározott, 2013/32 irányelv I. mellékletében foglalt kritériumokkal. Mindenesetre az ilyen hivatkozás arra utal, hogy érzékelhető a veszélye annak, hogy az érintett harmadik országban jelentős változás fog beállni a jogokra és szabadságokra vonatkozó szabályok alkalmazási módját illetően.

62 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv I. mellékletével összefüggésben értelmezett 37. cikkét úgy kell értelmezni, hogy nem állapítható meg, hogy valamely harmadik ország a továbbiakban már nem felel meg a biztonságos származási országgá nyilvánítását lehetővé tévő kritériumoknak pusztán azért, mert az EJEE 15. cikke alkalmazásával az ezen egyezmény által előírt kötelezettségektől való eltéréshez való jogra hivatkozik, az országot biztonságossá nyilvánító tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak ugyanakkor értékelniük kell, hogy e jog végrehajtásának feltételei jellegüknél fogva kétségessé tehetik-e a biztonságossá nyilvánítást.

A második kérdésről

63 Második kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv 37. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelkezéssel ellentétes, ha egy harmadik ország a területének bizonyos részeire vonatkozó kivétellel nyilvánítható biztonságos származási országgá.

64 A Cseh Köztársaság ugyanis a Dnyeszter-mellék kivételével nyilvánította a Moldovai Köztársaságot biztonságos származási országgá, és e bíróság kétségeit fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy az ilyen részbeni biztonságossá nyilvánítás összeegyeztethető-e az irányelvvel.

65 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit kell figyelembe venni, hanem a szövegkörnyezetét, továbbá annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is, amelynek az említett rendelkezés részét képezi, valamint adott esetben annak keletkezését (2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 113. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

66 Elsőként, ami a 2013/32 irányelv 37. cikkének szövegét illeti, amely a címének megfelelően harmadik országok valamely tagállam általi biztonságos származási országgá nyilvánítására vonatkozik, abban több alkalommal szerepel utalás az „ország” és a „harmadik ország” kifejezésekre, de nincs jele annak, hogy a biztonságos származási országgá nyilvánítás alkalmazásában e kifejezéseket úgy lehetne értelmezni, hogy azok csupán az érintett harmadik ország területének egy részére vonatkoznak.

67 Másodsorban, ezen irányelv 37. cikkének szövegkörnyezetét illetően először is e 37. cikkből kitűnik, hogy a tagállamok az említett irányelv I. mellékletével összhangban biztonságos származási országokat határozhatnak meg. Márpedig az említett 37. cikk szövegéhez hasonlóan az e mellékletben szereplő kritériumok sem utalnak semmilyen módon arra, hogy a tagállamok dönthetnének úgy, hogy az érintett harmadik ország területének csak azt a részét nyilvánítják biztonságos származási országgá, ahol e kritériumok teljesülnek.

68 Ellenkezőleg, az említett melléklet értelmében valamely ország biztonságos származási országgá nyilvánításának feltétele – amint arra a jelen ítélet 52. pontja emlékeztet –, hogy kimutatható, hogy általában és következetesen nem tapasztalható a 2011/95 irányelv 9. cikkében meghatározott üldöztetés, nem alkalmaznak kínzást, sem embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, és nem fenyeget megkülönböztetés nélküli erőszak sem nemzetközi, sem belső fegyveres konfliktushelyzetekben.

69 Márpedig, amint azt a főtanácsnok indítványának 92. és 93. pontjában megjegyezte, az „általában és következetesen” kifejezés használata arra utal, hogy az érintett harmadik ország területének egy részére való, a 2013/32 irányelv I. mellékletében vagy ezen irányelv 37. cikkében szereplő

bármifajta utalás hiányában az e mellékletben foglalt feltételeknek az érintett harmadik ország egész területén teljesülniük kell ahhoz, hogy azt biztonságos származási országgá lehessen nyilvánítani.

70 Másodszor, amint azt a jelen ítélet 47–50. pontja kifejti, a harmadik országok valamely tagállam általi biztonságos származási országgá nyilvánítása nyomán lehetővé válik, hogy az e harmadik országokból származó kérelmezők nemzetközi védelem iránti kérelmeit az általános szabályoktól eltérő, különös szabályozási rendszerben vizsgálják.

71 E tekintetben a 2013/32 irányelv 37. cikkének olyan értelmezése, amely lehetővé teszi, hogy harmadik országokat a területük bizonyos részeire vonatkozó kivétellel nyilvánítsanak biztonságos származási országgá, azzal a hatással járna, hogy kiterjesztené a vizsgálatra vonatkozó e különös szabályozás hatályát. Mivel egy ilyen értelmezést semmi nem támaszt alá sem e 37. cikk szövegében, sem általánosabban ezen irányelvben, e lehetőség elismerése nem felelne meg annak, hogy az eltérő rendelkezéseket szigorúan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2015. március 5-i Bizottság kontra Luxemburg ítélet, C-502/13, EU:C:2015:143, 61. pont; 2024. február 8-i Bundesrepublik Deutschland [Ismételt kérelem elfogadhatósága] ítélet, C-216/22, EU:C:2024:122, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

72 Harmadsorban, e cikk keletkezése is megerősíti azt az értelmezést, miszerint a 2013/32 irányelv 37. cikke nem teszi lehetővé, hogy a tagállamok egy harmadik országot a területének bizonyos részeire vonatkozó kivétellel nyilvánítsanak biztonságos származási országgá. Ezzel összefüggésben rá kell mutatni, hogy a 2013/32 irányelv hatálybalépése előtt a 2005/85 irányelv, azon belül annak 30. cikke biztosította a tagállamoknak azt a lehetőséget, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálata céljából harmadik országokat biztonságos származási országgá nyilvánítsanak.

73 E 30. cikk kifejezetten úgy rendelkezett, hogy a tagállamok valamely harmadik ország területének egy részét is biztonságossá nyilváníthatják, amennyiben a 2005/85 irányelv II. mellékletének feltételei – amelyek lényegüket tekintve megfelelnek a 2013/32 irányelv I. mellékletében foglalt feltételeknek – ezen országrész tekintetében teljesülnek. Bár a 2005/85 irányelv II. melléklete a 2013/32 irányelv I. mellékletéhez hasonlóan megkövetelte annak bizonyítását, hogy „általában és következetesen” nem volt üldöztetés tapasztalható, magának az említett 30. cikknek a szövegéből az következett, hogy e követelmény az ilyen részbeni biztonságossá nyilvánítás esetében csak a biztonságossá nyilvánított országrészre vonatkozott.

74 A 2013/32 irányelv 53. cikke alapján ezen irányelv hatályon kívül helyezte a 2005/85 irányelvet, amelynek 30. cikke helyébe – amint az a 2013/32 irányelv III. mellékletében foglalt megfelelési táblázatból kitűnik – ez utóbbi irányelv 37. cikke lépett. Az utóbbi cikk azonban már nem tartalmazza azt a lehetőséget, hogy egy harmadik ország területének egy része is biztonságossá nyilvánítható.

75 Az e lehetőség megszüntetésére vonatkozó szándék már magából a 2005/85 irányelv 30. cikke (1) bekezdése módosításának a szövegéből is kitűnik, amely a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatban (COM(2009) 554 végleges, 60. o.) szerepel, mivel e javaslatban az említett lehetőséget a nyelvi változatok túlnyomó többsége esetében kifejezetten kihúzták, más változatokban pedig elhagyták.

76 Ezenkívül e szándékot megerősíti a Bizottság által a Tanácsnak benyújtott, e javaslathoz fűzött részletes magyarázat (COM(2009) 554 végleges, Melléklet, 14959/09 ADD 1, 15. o.), amely kifejezetten jelzi azt a szándékot, hogy meg kívánja szüntetni a tagállamokat megillető azon lehetőséget, hogy a biztonságos származási ország elvét valamely harmadik országnak csak egy részére alkalmazzák, valamint szól az e lehetőség eltörlésének következményéről, nevezetesen hogy ezt követően a biztonságossá nyilvánítás anyagi feltételeinek az érintett harmadik ország egész területén teljesülniük kell.

77 Végül negyedsorban, a 2013/32 irányelv céljaival nem ellentétes egy ilyen következmény, ennélfogva ezen irányelv 37. cikkének olyan értelmezése sem, miszerint ez az irányelv nem teszi lehetővé, hogy a tagállamok olyan harmadik országot nyilvánítsanak biztonságos származási országgá, amelynek bizonyos részein nem teljesülnek a biztonságossá nyilvánítás anyagi feltételei, amelyeket az említett irányelv I. melléklete tartalmaz.

78 Ehhez kapcsolódóan a közös eljárási szabályok megállapításának általános célján felül a 2013/32 irányelv célja különösen, amint az többek között a (18) preambulumbekezdéséből következik, hogy „a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül” a nemzetközi védelem iránti kérelmek ügyében „a lehető legrövidebb időn belül” határozat szülessen (2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 109. pont).

79 Ebből a szempontból az említett irányelv (20) preambulumbekezdése kimondja, hogy bizonyos pontosan meghatározott körülmények esetén, többek között amikor valamely kérelem feltehetőleg megalapozatlan, a tagállamok számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy felgyorsíthassák a vizsgálati eljárást, többek között úgy, hogy az eljárás egyes lépéseire rövidebb, de észszerű határidőt határoznak meg, ügyelve azonban arra, hogy a vizsgálat megfelelő és teljes körű legyen, és a kérelmező tekintetében ténylegesen érvényesüljenek az ugyanezen irányelvben meghatározott alapelvek és biztosítékok.

80 Amint azt a jelen ítélet 47–50. pontja kifejti, a tagállam az általa biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmeket különös szabályozási rendszerben vizsgálhatják, amely a származási országban fennálló megfelelő védelemmel kapcsolatos egyfajta megdönthető vélelmen alapul, és amelynek alkalmazásával többek között fel lehet gyorsítani az e kérelmek vizsgálatára irányuló eljárást.

81 Mivel – amint az a jelen ítélet 78. pontjában megállapítást nyert – az uniós jogalkotó célja a 2013/32 irányelvvel az, hogy biztosítsa a nemzetközi védelem iránti kérelmek egyszerre gyors és teljes körű vizsgálatát, e jogalkotó feladata, hogy a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások kialakítása kapcsán őt megillető mérlegelési jogkör gyakorlása keretében e két célt összehangolja azon feltételek meghatározása során, amelyek teljesülése esetén a tagállamok valamely harmadik országot biztonságos származási országgá nyilváníthatnak. Így tehát az, hogy e jogalkotó ezen irányelv keretében nem tette lehetővé, hogy a tagállamok e biztonságossá nyilvánításból valamely harmadik ország területének egy részét kizárják, ezt a mérlegelést, valamint azt a döntését tükrözi, hogy a kérelmek teljes körű vizsgálata élvez előnyt az olyan kérelmezők által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek esetén, akiknek a származási országában az említett irányelv I. mellékletében szereplő anyagi feltételek nem teljesülnek az ország egész területén.

82 Bár a 2013/32 irányelvet 2026. június 12-i hatállyal hatályon kívül helyező 2024/1348 rendelet 61. cikkének (2) bekezdése ismét bevezeti ezt a lehetőséget, kimondva, hogy egy harmadik ország mind uniós, mind nemzeti szinten biztonságos származási országgá nyilvánítható a területének

meghatározott részeire vonatkozó kivételekkel együtt is, az uniós jogalkotó előjoga, hogy újbóli mérlegelés nyomán megváltoztathatja ezt a döntést, feltéve hogy mérlegelése megfelel többek között a Genfi Egyezményből és a Chartából eredő követelményeknek. Meg kell állapítani továbbá, hogy az a tény, hogy az erre irányuló, e rendelettel bevezetett jogi szabályozás különbözik a 2005/85 irányelv szerinti szabályozástól, megerősíti azt az értelmezést, amely szerint az uniós jogalkotó a 2013/32 irányelvben ezt a lehetőséget nem biztosította.

83 A fenti megfontolásokra tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 37. cikkét úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel ellentétes, ha egy harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítható úgy, hogy területének bizonyos részein nem teljesülnek a biztonságossá nyilvánítás anyagi feltételei, amelyeket ezen irányelv I. melléklete tartalmaz.

A harmadik kérdésről

84 Harmadik kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy ha a bírósághoz az ezen irányelv 37. cikkében foglaltak szerint biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott kérelmekre alkalmazandó különös szabályozási rendszer keretében vizsgált nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szemben keresetet nyújtanak be, akkor e bíróságnak az e 46. cikk (3) bekezdésében előírt teljes körű és *ex nunc* vizsgálat keretében figyelembe kell vennie a biztonságossá nyilvánítás említett irányelv I. mellékletében szereplő anyagi feltételeinek figyelmen kívül hagyását akkor is, ha erre e kereset alátámasztása érdekében kifejezetten nem hivatkoztak.

85 A 2013/32 irányelv 46. cikke a címének megfelelően a nemzetközi védelmet kérelmezők hatékony jogorvoslathoz való jogáról szól. E 46. cikk (1) bekezdése elismeri, hogy e nemzetközi védelmet kérelmezőket a kérelmüket érintő határozatokkal szemben megilleti a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való e jog. Az említett 46. cikk (3) bekezdése meghatározza a hatékony jogorvoslathoz való jog terjedelmét annak pontosításával, hogy azon tagállamoknak, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező erővel bír, biztosítaniuk kell, hogy az azon bíróság által végzett vizsgálat, amely előtt a szóban forgó nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatban hozott határozatot vitatják, „mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* megvizsgálását tartalmazza – ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek [a 2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát is” (lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

86 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkében előírt jogorvoslat jellemzőit a Charta 47. cikkével összhangban kell meghatározni, amely a hatékony bírói jogvédelem elvének megerősítését képezi. Márpedig a Charta 47. cikke önmagában elegendő, és azt nem kell uniós vagy nemzeti jogi rendelkezésekkel pontosítani ahhoz, hogy önmagában hivatkozható jogot biztosítson a magánszemélyek számára. Nem vonatkozhat következésképpen más ezen irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdésére (lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 55. és 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

87 Ebből a szempontból, ami az ezen 46. cikk (3) bekezdésében szereplő meghatározás szerinti hatékony jogorvoslathoz való jog terjedelmét illeti, a Bíróság megállapította, hogy a „biztosítják, hogy a hatékony jogorvoslat mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc*

megvizsgálását tartalmazza” kifejezést úgy kell értelmezni, hogy a tagállamok kötelesek e rendelkezés értelmében a nemzeti jogszabályaikat úgy alakítani, hogy az említett jogorvoslatok elbírálása tartalmazza valamennyi olyan ténybeli és jogi tényező bíróság általi vizsgálatát, amelyek lehetővé teszik számára az adott ügy naprakész értékelését (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 110. pont).

88 E tekintetben, és mindenekelőtt, az „*ex nunc*” kifejezés kiemeli a bíróságnak az olyan értékelés elvégzésére irányuló kötelezettségét, mely figyelembe veszi adott esetben a jogorvoslat tárgyát képező határozat elfogadását követően felmerült új elemeket. Az ilyen értékelés lehetővé teszi ugyanis a nemzetközi védelem iránti kérelem kimerítő jellegű megvizsgálását anélkül, hogy szükség lenne az ügy eljáró hatóságnak történő visszaküldésére. A hatáskör, amellyel a bíróság ekképpen azon új elemek figyelembevételét illetően rendelkezik, melyekkel kapcsolatban az eljáró hatóság nem hozott határozatot, összhangban van a 2013/32 irányelv céljával, amint arra a jelen ítélet 78. pontja emlékeztet (2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 111. és 112. pont).

89 Ezt követően, az ezen irányelv 46. cikkének (3) bekezdésében szereplő „teljes körű” melléknév megerősíti, hogy a bíróság köteles megvizsgálni mind azon elemeket, amelyeket az eljáró hatóság figyelembe vett vagy figyelembe kellett volna vennie, mind azokat, amelyek e hatóság határozatának elfogadását követően merültek fel (2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 113. pont).

90 Végül, az „ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek a [2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát is” mondatrészben szereplő „adott esetben” kifejezés nyilvánvalóvá teszi, hogy a bíróságot terhelő teljes körű és *ex nunc* vizsgálat nem feltétlenül tartalmazza a nemzetközi védelem szükségességének érdemi vizsgálatát, és vonatkozhat a nemzetközi védelem iránti kérelem eljárási vonatkozásaira is (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 115. pont).

91 Márpedig egy harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítása a nemzetközi védelem iránti kérelmek ezen eljárási vonatkozásai közé tartozik, mivel a jelen ítélet 48–50. pontjában foglalt megfontolásokra tekintettel a biztonságossá nyilvánítás kihathat az ilyen kérelmek vizsgálatára irányuló eljárásra.

92 Továbbá, amint azt a jelen ítélet 46. pontja kifejti, az alapeljárás felperese azt sérelmezi, hogy bár Moldovában az ellene irányuló fenyegetéseknek volt kitéve, és jelezte, hogy az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni inváziója miatt nem kíván visszatérni származási régiójába, az elutasító határozatot meghozó hatóság e határozatot kizárólag arra alapította, hogy a Moldovai Köztársaságból származik, miután a Cseh Köztársaság ezt a harmadik országot a Dnyeszter-mellék kivételével biztonságos származási országgá nyilvánította.

93 Így e harmadik országnak a biztonságos származási országgá nyilvánítása olyan tény, amely az ügyirat részeként jutott a kérdést előterjesztő bíróság tudomására, és amelyet e bíróságnak az említett határozattal szemben benyújtott kereset kapcsán el kell bírálnia.

94 Ebből azt a következtetést kell levonni, hogy ilyen körülmények között, még ha az alapeljárás felperese nem is hivatkozott kifejezetten a 2013/32 irányelvben a biztonságossá nyilvánítással kapcsolatban előírt szabályok esetleges figyelmen kívül hagyására annak érdekében, hogy az említett harmadik országból származó kérelmező nemzetközi védelem iránti kérelmét a biztonságos származási országgá nyilvánításából eredő különös szabályozási rendszer szerinti

eljárásban vizsgálják, e szabályok esetleges figyelmen kívül hagyása olyan jogi szempontnak minősül, amelyet a kérdést előterjesztő bíróságnak az ezen irányelv 46. cikkének (3) bekezdésében előírt teljes körű és *ex nunc* vizsgálat keretében figyelembe kell vennie.

95 Az elutasító határozat ugyanis kizárólag azon alapul, hogy az alapeljárás felperese a Moldovai Köztársaságból származik, és hogy e harmadik országot biztonságos származási országnak kell tekinteni. Következésképpen úgy kell tekinteni, hogy az ezen elutasító határozatban foglalt döntés, amely az említett harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánításán alapul, szükségképpen az alapeljárás felperese által e határozattal szemben benyújtott kereset tárgyát képezi. Így az e kereset elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságnak az e 46. cikk (3) bekezdése alapján e kereset tárgyában eljárva meg kell vizsgálnia a biztonságossá nyilvánítás jogszerűségét.

96 Tekintettel különösen az előterjesztő bíróságnak az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntése érdekében feltett, a jelen ítélet 38–40. pontjában ismertetett kérdéseire, a bíróságnak az e 46. cikk (3) bekezdésben előírt teljes körű és *ex nunc* vizsgálat keretében, és az ügy iratai alapján értékelnie kell egyrészt az EJEE 15. cikkére való hivatkozást, ha az e tekintetben hatáskörrel rendelkező hatóságok nem voltak abban a helyzetben, hogy felmérjék, hogy milyen hatással jár egy ilyen jelentős esemény a biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik ország azon képességére, hogy továbbra is megfeleljen a 2013/32 irányelvben e célból meghatározott kritériumoknak. Másrészt ennek az értékelésnek ki kell terjednie az ezen irányelv rendelkezéseiből eredő azon feltétel figyelmen kívül hagyására is, amely szerint egy harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánításának az ország egész területére ki kell terjednie.

97 Egyébként a Bíróság már megállapította, hogy ha valamely harmadik országbeli állampolgár megfelel az említett irányelvben a nemzetközi védelem megadásával kapcsolatban megállapított feltételeknek, a tagállamoknak a kért jogállást főszabály szerint el kell ismerniük, mivel ezek a tagállamok e tekintetben nem rendelkeznek mérlegelési jogkörrel (lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Torubarov ítélet, C-556/17, EU:C:2019:626, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

98 A fenti megfontolások összességéből az következik, hogy a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy ha a bírósághoz az ezen irányelv 37. cikkében foglaltak szerint biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott kérelmekre alkalmazandó különös szabályozási rendszer keretében vizsgált nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szemben keresetet nyújtanak be, akkor e bíróságnak az e 46. cikk (3) bekezdésében előírt teljes körű és *ex nunc* vizsgálat keretében az ügy iratai, valamint az előtte folyamatban lévő eljárás során ismertetett tények alapján figyelembe kell vennie a biztonságossá nyilvánítás említett irányelv I. mellékletében szereplő anyagi feltételeinek figyelmen kívül hagyását akkor is, ha erre e kereset alátámasztása érdekében kifejezetten nem hivatkoztak.

A költségekről

99 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) **A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 37. cikkét az I. mellékletével összefüggésben**

a következőképpen kell értelmezni:

nem állapítható meg, hogy valamely harmadik ország a továbbiakban már nem felel meg a biztonságos származási országgá nyilvánítását lehetővé tévő kritériumoknak pusztán azért, mert az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én aláírt egyezmény 15. cikke alkalmazásával az ezen egyezmény által előírt kötelezettségektől való eltéréshez való jogra hivatkozik, az országot biztonságossá nyilvánító tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak ugyanakkor értékelniük kell, hogy e jog végrehajtásának feltételei jellegüknél fogva kétségessé tehetik-e a biztonságossá nyilvánítást.

2) **A 2013/32 irányelv 37. cikkét**

a következőképpen kell értelmezni:

e rendelkezéssel ellentétes, ha egy harmadik ország biztonságos származási országgá nyilvánítható úgy, hogy területének bizonyos részein nem teljesülnek a biztonságossá nyilvánítás anyagi feltételei, amelyeket ezen irányelv I. melléklete tartalmaz.

3) **A 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkével összefüggésben**

a következőképpen kell értelmezni:

ha a bírósághoz az ezen irányelv 37. cikkében foglaltak szerint biztonságos származási országgá nyilvánított harmadik országból származó kérelmezők által benyújtott kérelmekre alkalmazandó különös szabályozási rendszer keretében vizsgált nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szemben keresetet nyújtanak be, akkor e bíróságnak az e 46. cikk (3) bekezdésében előírt teljes körű és *ex nunc* vizsgálat keretében az ügy iratai, valamint az előtte folyamatban lévő eljárás során ismertetett tények alapján figyelembe kell vennie a biztonságossá nyilvánítás említett irányelv I. mellékletében szereplő anyagi feltételeinek figyelmen kívül hagyását akkor is, ha erre e kereset alátámasztása érdekében kifejezetten nem hivatkoztak.

Aláírások